

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Raciborzu		
Numer wersji 1	SOP-DITKCz/PBK-PZ-01	Strona 1 z 2
Załącznik: 9	Wersja załącznika:1	Data: 02-09-2024

Zasady pobierania i transportu materiału do badań immunohematologicznych

1. Każde badanie zlecane Pracowni Badań Konsultacyjnych uzgodnić telefonicznie,

numer telefonu : 32 415 2088.

2. Próbkę krwi przeznaczone do badań immunohematologicznych należy pobierać do probówek jednorazowego użytku w systemie zamkniętym, próżniowym, zaopatrzonych w trwałą etykietę z czytelnie wypisanymi danymi osoby, od której została pobrana próbka.
3. Próbkę krwi pobiera się na podstawie wypełnionego i podpisanego przez lekarza zlecenia:
 - 3.1. wzory zleceń umieszczone na stronie RCKiK Racibórz, (dopuszczalne stosowanie własnych zleceń zawierających niezbędne informacje określone w aktualnym Rozporządzeniu Ministra Zdrowia)
 - 3.2. na zleceniu koniecznie umieścić **numer kontaktowy** dyżurki lekarskiej i/lub pielęgniarskiej
 - 3.3. Dane niezbędne na zleceniu:
 - 3.3.1. Dane pacjenta: imię i nazwisko, PESEL, data urodzenia, płeć,
 - 3.3.2. W przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL: nazwa i numer dokumentu, na podstawie którego stwierdzono tożsamość pacjenta,
 - 3.3.3. W przypadku braku danych pacjenta: symbol „NN”, płeć, numer książki głównej podmiotu lub niepowtarzalny numer identyfikacyjny pacjenta,
 - 3.3.4. Dane placówki zlecającej badanie,
 - 3.3.5. Tryb wykonywania badania (normalny, pilny). Badanie bez określonego trybu będzie traktowane jako rutynowe.
 - 3.3.6. Data i godzina pobrania materiału do badania,
 - 3.3.7. Rozpoznanie, wskazanie do przetoczenia,
 - 3.3.8. Dane osoby pobierającej materiał do badań oznaczenie i podpis,
 - 3.3.9. Oznaczenie lekarza i podpis,
 - 3.3.10. **Istotne dodatkowe informacje w badaniu konsultacyjnym:**
 - 3.3.10.1. w przypadku pacjentów po przeszczepieniu KKM, podać datę przeszczepienia KKM, jednostkę chorobową, informację o grupie krwi biorcy sprzdy przeszczepienia oraz grupie krwi dawcy KKM; Do zlecenia należy bezwzględnie dołączyć kserokopię wyniku (potwierdzoną za zgodność z oryginałem) lub odpis wyniku grupy krwi biorcy i dawcy KKM,
 - 3.3.10.2. u pacjentów leczonych przeciwciałami monoklonalnymi (np. Daratumumabem, Magrolimabem, Iztakusymabem): podać rodzaj, datę podania leku, datę rozpoczęcia terapii, datę zakończenia podawania leku, dane ośrodka prowadzącego leczenie pacjenta, informację o innych oznaczonych antygenach czerwonych w poszerzonym zakresie, kartę osoby uczestniczącej w badaniu klinicznym. Do zlecenia dołączyć kserokopię wyniku (potwierdzoną za zgodność z oryginałem) lub odpis wyniku kontroli przeciwciał wykonanej przed podaniem leku).
 - 3.3.10.3. historia transfuzjologiczna (transfuzje, wykryte alloprzeciwciała odpornościowe w przeszłości, niepożądane reakcje poprzetoczeniowe, ciążę, poronienia, biorca KKM)
 - 3.3.10.4. u biorców wielokrotnych podać datę ostatniej transfuzji,
 - 3.3.10.5. W przypadku pacjentki będącej aktualnie w ciąży, podać, która ciąża, który poród i tydzień, czy pacjentka w trakcie obecnej ciąży otrzymywała immunoglobulinę anti-RhD. Jeżeli tak, należy podać dokładną datę podania preparatu, jego dawkę oraz datę badania kwalifikującego do podania immunoglobuliny anti-RhD tj. wykonanego nie wcześniej niż 14 dni przed podaniem preparatu, czy pacjentka w trakcie obecnej ciąży miała wykonany zabieg amniopunkcji,
 - 3.3.10.6. Protokół badania wykonanego w szpitalnej pracowni serologii/ immunologii transfuzjologicznej podpisany przez osobę wykonującą badanie wraz z panelem krwinek wzorcowych używanych do badań.
4. Każdorazowo, bezpośrednio przed pobraniem należy dokonać identyfikacji, weryfikacji tożsamości pacjenta
5. **Na etykietce probówki wpisać:**

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Raciborzu		
Numer wersji 1	SOP-DITKcz/PBK-PZ-01	Strona 2 z 2
Załącznik: 9	Wersja załącznika:1	Data: 02-09-2024

- 5.1. imię i nazwisko (drukowanymi literami), w przypadku braku możliwości uzyskania danych pacjenta próbki opisać: symbolem „NN”, płeć, numer księgi głównej lub niepowtarzalny numer identyfikacyjny pacjenta,
- 5.2. numer PESEL, a w razie jego braku data urodzenia
- 5.3. data i godzina pobrania
- 5.4. Jeśli próbki nie są opisane, opisane w sposób uniemożliwiający jednoznaczną identyfikację pacjenta lub występuje niezgodność pomiędzy próbką, a skierowaniem Pracowni Badań Konsultacyjnych ma prawo odmówić wykonania badania i zleca ponowne pobranie próbek. Nie dopuszcza się przyjmowania próbek krwi: nieposiadających trwałej etykiety, oklejonych plastrem, dwóch próbek połączonych oklejonych plastrem, zabrudzonych krwią, nieczytelnie opisanych, z oznakami hemolizy,
- 5.5. Prawidłowo pobrane i opisane próbki wraz z ponownie dołączoną dokumentacją niezwłocznie przestać do Pracowni Badań Konsultacyjnych
6. **Materiał transportować w temperaturze od +2°C do +8°C.**
7. **W przypadku niedokrwistości autoimmunohemolitycznej typu zimnego materiał do badań powinien być pobrany i dostarczony do Pracowni Badań Konsultacyjnych z zachowaniem temperatury 37°C,**
8. W przypadku badań konsultacyjnych ilość pobranego materiału ustalana jest indywidualnie podczas zgłoszenia telefonicznego, w zależności od rodzaju badania, rozpoznania, wieku i stanu pacjenta,
- 8.1. **Rutynowo pobiera się dwie próbówki (2 ml krwi) na EDTA i dwie próbówki (5 ml krwi) na skrzep.**
- 8.2. W przypadku krwi noworodka – próbka krwi pępowinowej lub żyłnej (objętości co najmniej 2 ml) pobrane na antykoagulant (EDTA)
- 8.3. Grupę krwi w celu wydania wyniku potwierdzonego wykonuje się z dwóch niezależnie pobranych próbek (**w różnym czasie**, z powtórным wykonaniem procedury zweryfikowania tożsamości pacjenta)
9. w przypadku pacjenta posiadającego wynik badania konsultacyjnego z innej jednostki niż RCKiK w Raciborzu, do zlecenia należy dołączyć kserokopię wyniku (potwierdzoną za zgodność z oryginałem).
10. **Postępowanie w przypadku konieczności kontynuacji badań w IHiT w Warszawie (za pośrednictwem RCKiK w Raciborzu).**
- 10.1. Do IHiT w Warszawie kierowane są próbki krwi pacjentów wymagające wykonania badań immunohematologicznych, których zakres wykracza poza możliwości Pracowni Badań Konsultacyjnych RCKiK w Raciborzu. Termin przesłania próbek należy każdorazowo uzgodnić z Pracownią Badań Konsultacyjnych RCKiK w Raciborzu
- 10.2. Wymagane formularze (zlecenie na badania i deklaracja świadomej zgody) dostępne są na stronie www.ihit.waw.pl w wyszukiwarce wpisać: ihit.waw.pl zlecenie na badanie immunohematologiczne; ihit.waw.pl deklaracja świadomej zgody)
- 10.3. Próbki krwi do badań w IHiT pobiera się zgodnie z wytycznymi Pracowni Badań Konsultacyjnych.
- 10.4. Po ustaleniu terminu transportu materiału do IHiT, próbki krwi wraz z dokumentacją przekazuje się do Pracowni Badań Konsultacyjnych w dniu poprzedzającym wysyłkę, do godziny 14:00.
- 10.5. Po sprawdzeniu czy materiał jest kompletny – próbki krwi właściwie pobrane i opisane (godzina!, oznakowanie osoby pobierającej) dokumentacja prawidłowo wypełniona (wszystkie wymagane w formularzu dane muszą Pracownia Badań Konsultacyjnych wysłać próbki do IHiT w Warszawie, który ustala zakres i rodzaj niezbędnych do wykonania badań immunohematologicznych.
- 10.6. Wyniki badań z IHiT przekazywane są do RCKiK w Raciborzu, który przekazuje oryginał wyniku do zlecienniodawcy.
11. **Zlecenie badań w postępowaniu wyjaśniającym poważną niepożądaną reakcję poprzetoczeniową/ zdarzenie po przetoczeniu krwi i/ lub jej składników. Niezwłocznie przestać do RCKiK.**
- 11.1. Wypełniony kompletnie i czytelnie formularz zgłoszenia reakcji poprzetoczeniowej/zdarzenia.
- 11.2. Pobranie próbek krwi 2 próbki krwi żyłnej pobrane na skrzep i 2 na antykoagulant (EDTA), pobrane po przetoczeniu oraz próbka krwi, z której wykonana była próba zgodności w pracowni podmiotu, a także segmenty drenów przetoczonych składników krwi. Próbki krwi pacjenta należy pobrać z innego wkłucia niż miejsce, w którym dokonywano przetoczenie.
- 11.3. Resztki przetaczanego składnika, po którym zgłoszono niepożądaną reakcję/ zdarzenie poprzetoczeniowe (odpowiednio zabezpieczone przed rozlaniem i wtórnym zakażeniem). Jeśli pacjent w ciągu 72 godzin wstecz miał przetaczany jakikolwiek inny składnik krwi, przestać resztki tych składników do RCKiK.
- 11.4. Pracownia serologii/immunologii podmiotu przekazuje do RCKiK potwierdzony wynik grupy krwi, wynik próby zgodności.